

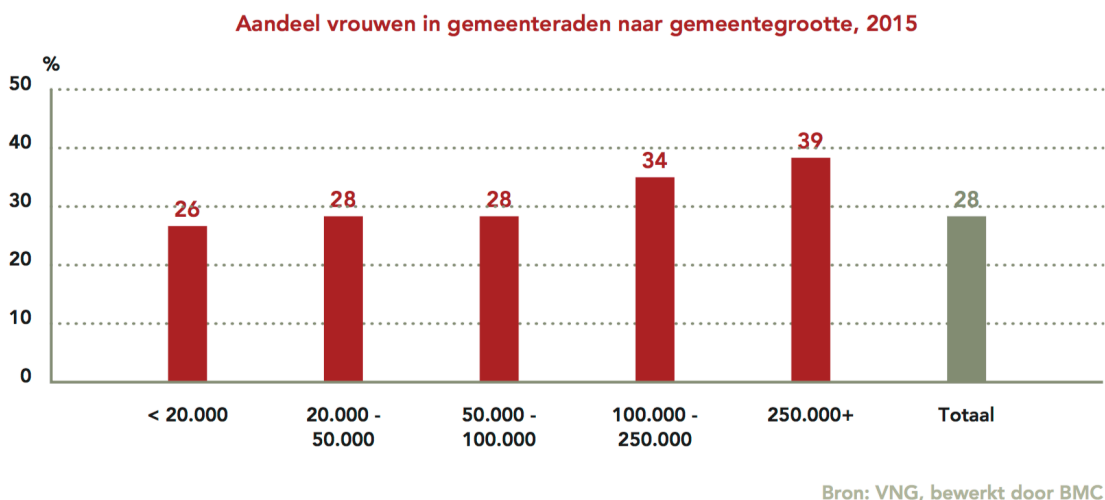
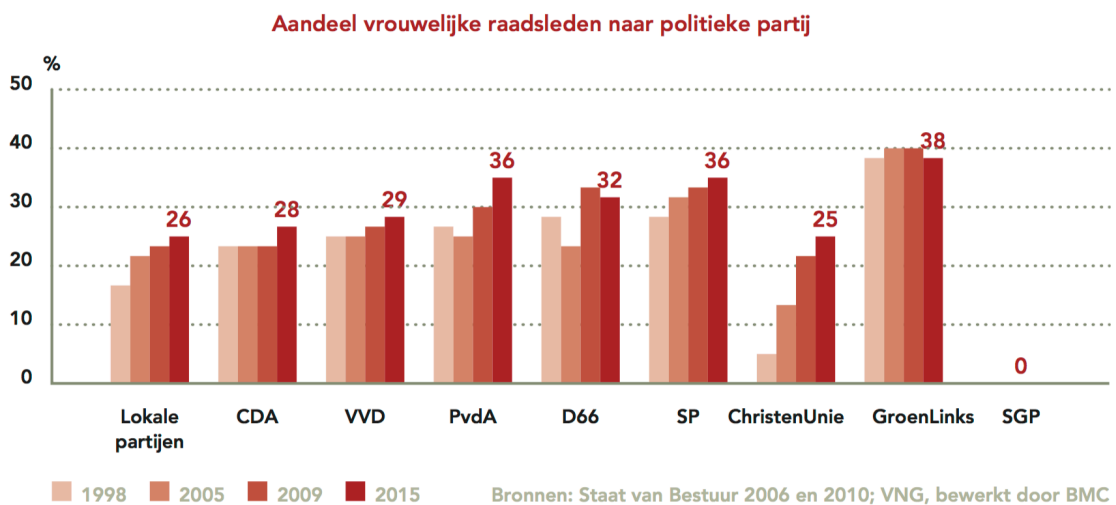
Workshop: Diversiteit in gender

Introductie: Jeroni over de lijst in [Grootegast](#), Isabelle over de vaststelling van de kandidatenlijst tijdens ALV in [Amsterdam](#). Conclusie: het gaat niet vanzelf!

Huidige situatie (cijfers komen grotendeels uit een [rapport](#) van Atria)

Gemeenteraden bestaan grotendeels uit mannen; in 2015 was 28% van de gemeenteraadsleden vrouw. De participatie van vrouwen in gemeenteraden is laag in vergelijking met de landelijke en provinciale politiek, en stijgt maar langzaam: met 2% tussen 2010 en 2014. Vrouwen uit etnische minderheden zijn nog slechter vertegenwoordigd.

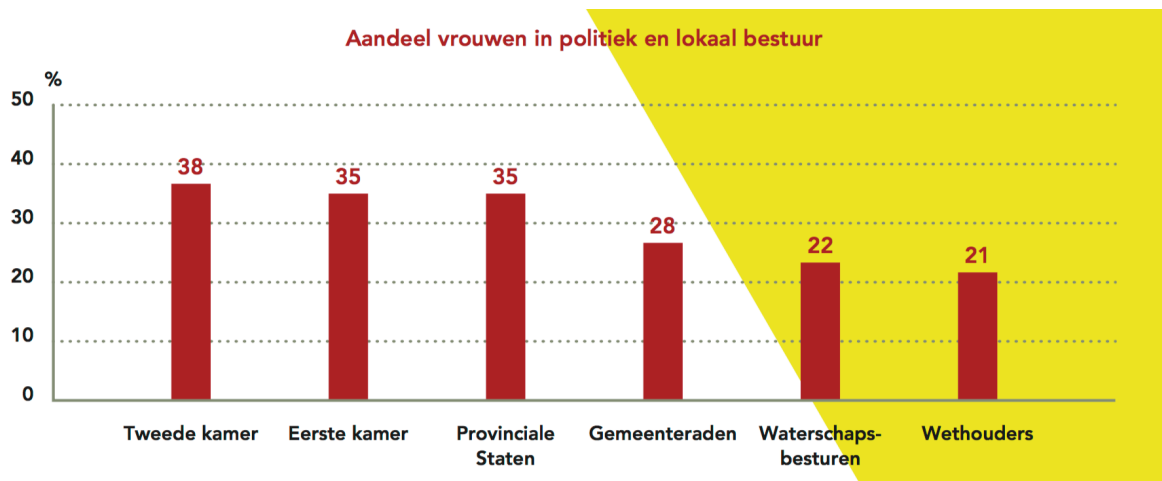
Vrouwen worden niet alleen minder vaak gekozen in gemeenteraden dan mannen, ze stromen relatief vaak tussentijds uit, vooral jonge vrouwen tot 40 jaar. Ook hebben de partijen die een groot deel uitmaken van alle gemeenteraden, relatief een klein aandeel vrouwelijke raadsleden: lokale partijen en het CDA.

Het aandeel vrouwen hangt samen met de politieke oriëntatie: bij links georiënteerde partijen zijn er relatief meer vrouwelijke raadsleden. Bij links georiënteerde partijen is 31,9% van de raadsleden vrouw, bij rechts georiënteerde 23,4% en bij overige partijen 22,3% (Daadkracht, 2012).

Europees gezien bevindt Nederland zich ook in de onderste regionen wat betreft de vertegenwoordiging van vrouwen in lokale politiek. Daarmee blijft Nederland ver achter het eerder (zelf) gestelde streefcijfer van 45%.

In de Tweede Kamer was er sprake van een gestage groei: van 16% vrouwelijke Kamerleden in 1980 naar 40% in 2010 - en daarna een geringe afname tot 38% in 2012. Het aandeel vrouwen in de gemeenteraden is in bijna 35 jaar tijd aanzienlijk minder gegroeid: van 12,5% in 1980 naar 26% in 2010 en 28% in 2014 (Atria, 2014).

Waarom?

Vrouwelijke raadsleden ervaren vaker dan mannen negatieve aspecten in het functioneren van raad en fractie en raadsleden uit migrantengroepen vaker dan autochtonen (Castenmiller, 2002). Haantjesgedrag en mannelijke collega's die zich dominant gedragen lijken samen te hangen met het aandeel vrouwen in de raad: dit gedrag wordt beduidend vaker gesignaleerd in de provincies met relatief weinig vrouwelijke raadsleden

Vrouwelijke raadsleden stappen vaker tussentijds op (het zogenaamde 'draaideureffect'). Uit een onderzoek uit 2001 is bekend dat vrouwen gemiddeld genomen korter raadslid zijn dan mannen (Castenmiller et al., 2002). Uit dit onderzoek bleek dat 36% van de vrouwelijke raadsleden na één raadperiode (of korter) de raad had verlaten, tegenover 29% van de mannen. Ook het aandeel raadsleden dat meer dan drie perioden aanbleef was onder mannen beduidend hoger (31%) dan onder vrouwen (17%).

Vrouwen ervaren vaker problemen met de tijdsinvestering die nodig is en de combinatie met zorgtaken (Castenmiller, 2002). Zo besteedden vrouwelijke raadsleden in 2012 gemiddeld meer tijd aan het raadswerk dan mannelijke raadsleden. Het gemiddelde aantal uren tijdsbesteding was voor vrouwen 18,5 uur en voor mannen 16,2 uur per week.

Waarom is politieke participatie van vrouwen belangrijk?

Drie hoofdredenen:

- Betere representativiteit van de gemeenteraad als volksvertegenwoordiging
- Meerwaarde en verhoogde effectiviteit van een divers samengesteld team
- Politieke aandacht voor onderwerpen die vrouwen belangrijk vinden

Aanbevelingen

Enkele aanbevelingen om de participatie van vrouwen te verhogen:

Waar te zoeken:

- Stimuleer vrouwen om lid te worden van GroenLinks

- Maak een analyse van je leden (wie zijn ze, wat is hun achtergrond, hoeveel ken je er persoonlijk)
- Organiseer laagdrempelige huiskamerbijeenkomsten, debatten, politiek cafés, ook over thema's die vrouwen aanspreken, of nodig bijvoorbeeld een vrouwengroep uit.
- Laat (nieuwe) leden, organisaties van buiten de partij, meedenken en doen met de programmacommissie om zo een goed beeld te krijgen van de uitgangspunten van de partij
- Meelopen met de fractie (werkbezoeken, fractievergaderingen)
- [Buddyprogramma](#) FemNet

Hoe haal je ze binnen (en houd je ze binnen):

- Zorg voor een diverse kandidatencommissie (vraag iemand van buiten als je niemand binnen de eigen geledingen kunt vinden)
- Zorg dat het profiel aansprekend is voor alle doelgroepen
- Werf persoonlijk, want vrouwen stellen zich minder vaak zelf kandidaat dan mannen (mannen melden zich vaak zelf wel!)
- Benut kweekvijvers in de gemeente (stichtingen, belangenverenigingen, studentenverenigingen, etc)
- Zorg dat je minstens 3x zoveel vrouwen als potentiële kandidaat in beeld hebt dan dat je er nodig hebt voor de lijst
- Zet voldoende vrouwen op verkiesbare plaatsen op de kieslijst, en ook op plaatsen daar net onder; vrouwen stromen vaker tussentijds uit, dus hiermee blijft het aandeel vrouwen minimaal op hetzelfde niveau
- Zet rolmodellen in tijdens de werving

In de gemeenteraad

- Coach vrouwen actief
- Zorg voor voldoende (partij-overstijgende) uitwisseling en training
- Laat gemeenteraadsleden uit verschillende gemeente met elkaar ervaringen en tips uitwisselen, bijvoorbeeld op provinciaal niveau
- Plan vergaderingen niet op tijden die als 'spitsuur' gelden voor raadsleden (v/m) met kinderen
- Realiseer een inclusieve en efficiënte vergadercultuur, zodat vrouwen uit alle etnische groepen zich thuis voelen